

КРАСАВІКА
2009 г.
ПЯТНІЦА
№ 13 (15567)

ЧЫРВОНАЯ

ШТО ХВАЛЮЕ БЕЛАРУСКАЕ СТУДЭНЦТВА?

(Заканчэнне. Пачатак у нумары «ЧЗ» за 27 сакавіка.)

Усім вядома, што вестак аб павышэнні стыпендыі студэнты чакаюць з асаблівай нецярплівасцю. Але павелічэнне вучэбных стыпендыі ажыццяўляецца толькі пасля павелічэння тарифнай стаўкі першага разраду. Летаў, напрыклад, памеры ўсіх відаў дзяржаўных стыпендыі павышаліся двойчы (з 1 красавіка — на 4 працэнты і з 1 снежня — на 5 працэнтаў) і на канец года складалі ад 43,7 да 69,9 працэнта бюджэту пражыткавага мінімуму.

Дзякуючы асаблівасцям сістэмы стыпендыяльнага забеспячэння стыпендыі выплачваюцца больш як 90 працэнтам навучэнцаў, якія маюць права на іх атрыманне. Памер вучэбных стыпендыі вагаецца ад 97,6 да 156,3 тысячы рублёў, памер сацыяльных стыпендыі складае 78,6 тысячы рублёў і спецыяльных — 153,9 тысячы рублёў. Ёсць яшчэ таксама імяныя і прэзідэнцкія стыпендыі. На пасяджэнні савета фонду Прэзідэнта па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў, якое прайшло надняў, было прынята рашэнне аб прызначэнні стыпендыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 173 студэнтам ВНУ на другі семестр 2008/2009 навучальнага года. У пяцірадным семестры прэзідэнцкія стыпендыі, памер якіх складае 200 тысяч рублёў, атрымлівалі 198 маладых людзей. Усё прадугледжана на выплату 200 прэзідэнцкіх стыпендыі, але знайсці такую колькасць прэзідэнцкай, якія б адпавядалі ўсім патрабаванням (на працягу ўсяго навучання мелі ў залікоўках толькі выдатныя адзнакі, асаблівыя поспехі ў навукова-даследчай і творчай дзейнасці) не заўсёды ўдаецца.

Але самая актуальная на сёння праблема — маленькія стыпендыі ў магістрантаў. Справа ў тым, што ў студэнты 2008 года было зацверджана Палажэнне аб першай і другой ступені вышэйшай адукацыі. Згодна з гэтым дакументам, асобы, залічаныя на другую ступень вышэйшай адукацыі, з'яўляюцца студэнтамі і, адпаведна, валодаюць супаснаюць ўсіх правоў і абавязкаў студэн-

таў. Раптам высветлілася, што стыпендыі ў магістрантаў у гэтым выпадку будуць як у першакурснікаў, гэта значыць, мінімальныя (усяго 105 тысяч рублёў), паколькі яны фактычна адлічаныя і прынятыя на першы курс. Вось такая «нарматыўна-прававая казуістыка». Між іншым, у магістрантаў паступаюць лепшыя студэнты, многія з якіх падчас вучобы на першай ступені атрымлівалі імяныя (іх памер складае 224,5 тысячы рублёў) ці прэзідэнцкія стыпендыі. Ды і ўвогуле студэнты старшых курсаў атрымліваюць большыя стыпендыі, чым магістранты. Дзе логіка?

Паколькі сёння дзейнічае вялікая колькасць дакументаў (указаў, пастановаў і загадаў), якія рэгулююць памеры стыпендыі, мы прапанавалі распрацаваць адзіны дакумент (праект указа) па вызначэнні ўсіх відаў і памераў стыпендыі, — паведаміла **кансультант аддзела працы і заробнай платы ўпраўлення сацыяльна-эканамічнага развіцця Міністэрства адукацыі Галіна БЕХ**, — а таксама інструкцыю аб парадку прызначэння і выплаты стыпендыі. У праекце ўказа мы прапанавалі ўстанавіць для магістрантаў стыпендыю ў памеры 195 тысяч рублёў. З аднаго боку, гэта стыпендыя не вышэйшая за імянную (памер імянных стыпендыі складае 224,5 тысячы рублёў), затое вышэйшая за вучэбную стыпендыю. Аднак Міністэрства фінансаў наш праект не ўзгадніла. Да таго ж нам было прапанавана разгледзець крытэрыі вызначэння памеру вучэбных стыпендыі, але з гэтай прапановай Міністэрства адукацыі ніяк не можа пагадзіцца, бо з'яўленне крытэрыяў абавязкова ўзіме планку патрабаванняў пры прызначэнні стыпендыі.

Дарчы, у Расійскай Федэрацыі пры іяцыйна-лінійнай сістэме вучэбна-стыпендыяльнай прызначэння пры сярэднім бала «чатыры», калі студэнт навучаецца без «троік», — Памер стыпендыі расійскіх студэнтаў з 1 верасня 2008 года складае 1100 расійскіх рублёў. Але вельмі многія студэнты атрымліваюць сацыяльныя стыпендыі, якія ў 1,5 раза вышэйшыя за вучэбную, прычым сацыяльныя стыпендыі выплачваюцца ў дада-

Фота Марыны БЕГУНЧОВАЙ.

так да вучэбнай стыпендыі. У Беларусі ў 2008/2009 навучальным годзе атрымальнікамі сацыяльных стыпендыі з'яўляюцца 1659 студэнтаў ВНУ (гэта на 383 чалавекі менш у параўнанні з папярэднім навучальным годам). У 2006/2007 навучальным годзе сацыяльныя стыпендыі атрымлівалі 2321 студэнт, а ў 2005/2006 годзе — 2466 чалавек.

Беларускім заканадаўствам прадугледжана таксама аказанне матэрыяльнай падтрымкі студэнтам і навучэнцам, якія навучаюцца за кошт уласных сродкаў. Гэта прадстаўляе сабой перабыццё іх жыццёвыя планы. Многіх маладых людзей зусім не радуе перспектыва быць размеркаванымі «у правільную» ці на дзяржаўнае падпрэміства з мiзэрнай заробнай п'латай.

Але маладыя людзі павінны разумець, што не толькі сталя і абласныя цэнтры павінны быць забяспечаныя кадрамі. Да таго ж менавіта дзякуючы размеркаванню выпускнікам гарантывана першае працоўнае месца, а гэта вельмі важны сацыяльны аспект, — падзялілася сваімі думкамі **Воля Мухоман**. — Ва ўсім свеце пачатак працоўнай дзейнасці звязаны з пэўным цяжкасцю, паколькі звычайна працадаўца аддаюць перавагу спецыялістам з вопытам работы. У нас жа забараняецца зьяўляцца маладымі спецыялістамі па ініцыятыве наймальніка ў сувязі з неадпаведнасцю апошняга займае-

май пасады. Калі малады спецыяліст яшчэ не зусім адаптаваўся на першым працоўным месцы, не мае дастаткова вопыту, яму не хапае кваліфікацыі, яго павінны навуучаць і дапамагаць, а звольніць яго за гэта не могуць. Хіба толькі за нейкай злоснай паарушэння (прагуп ці п'янтства на працоўным месцы)... Забараняецца таксама перавод маладых спецыялістаў на работу, не звязаную з іх спецыяльнасцю да заканчэння тэрміну размеркавання.

Новае Палажэнне аб размеркаванні, зацверджанае пастановай Урада ад 10 снежня 2007 года № 1702, утрымлівае шмат ліберальных пазіцый у дачыненні да выпускнікоў. Так, у ім больш дакладна і падрабязна прапісаны механізм перааразмеркавання, пашыраны пералік падстаў для перааразмеркавання, «зааконены» персанальныя з'яўкі, пашырана кола асобаў, якім месца працы можа прадастаўляцца па месцы жыхарства сям'і. Таксама цяпер пры размеркаванні ўлічваецца стан здароўя выпускніка. Напрыклад, калі ў выпускніка з'явілася нейкая захворванне, якое перашкаджае яму працаваць у пэўным месцы, ён павінен быць перааразмеркаваны. Быў выпадак, калі выпускнік-праграміст быў накіраваны на тэкстыльны камбінат, але ў яго аказалася цяжкая алергія. Маладога чалавека перааразмеркавалі на падпрэміства ў тым жа горадзе.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

НЕРЭАЛЬНАЕ СТУДЭНЦКАЕ ЖЫЦЦЁ

У Мінску праходзіць другі ART-фэст нефармальнай студэнцкай творчасці «UnReal Student Life»

У музеі гісторыі беларускага кіно, што каля плошчы Незалежнасці, адбываюцца прэзентацыі твораў студэнцкага мастацтва. Канцэпцыя выставы ў тым, каб паказаць студэнцкае жыццё ва ўсіх яго прамавах. Аб'ектам творчасці тут становіцца ўсё што заўгодна. Гэта і прадметы студэнцкага жыцця: сасіска з пяцю пластыкавымі відэльцамі, закансерваваныя ў слоіках лямпачкі, кеды, пакіты макронай хуткага прыгатавання. Напрыклад, грашовыя банкноты, якіх вечна не стае студэнтам, сталі прадметам серыі аплікацый — «Новабеларускія грошы». Фантазія ўдзельнікаў праяўляецца як ва ўніверсі, так і ў студэнцкім інтэрнаце. Гэта і фотасесіі з апошніх лекцый, і моманты на інтэрнэтаўскіх агульных кухнях.

Асабліва ўвагу прыцягвае скрыня абмену — вялікі чамадан, куды ўсе ахвотныя могуць скідаць любыя рэчы. А іх ужо можна мяняць на іншыя. Тут і кнігі, і п'ласцінкі, нехта прынес джынсы, нехта папач часописаў, рэфэратаў па фізіцы і зборнік дыктовак па рускай мове.

Зранку сюды можна прыйсці паглядзець на выставу, а ўвечары другі паверх Дома кіно пераўтвараецца ў сцэнічную прастору для самавыяўлення. Тут праходзіць перформансы, выступленні маладых гуртоў, вечарыны паэзіі і эксперыментальнай музыкі, а таксама шмат-шмат іншага, якое сплантана нараджаецца кожны дзень. Часта самі арганізатары не ведаюць, што можа здарыцца сёння. Па іх словах, такім жа сплантаным можа быць і

выступленне вядомых гуртоў, якія часта зазіраюць сюды. Гэта і «Детидетей», «Адэс Абеба» і г.д. **Кацярына Нікалайчык, студэнтка Мінскага медыцынскага ўніверсітэта, удзельніца фэсту:** — Нашы фотаздымкі пакулі няма, але выстава пастаянна абнаўляецца, таму, спадзяюся, іх убачыце. Выстава проста супер! Таму што звычайна на фоткі такіх твораў бачыш на сайтах і старонках сваіх знаёмых. А гэта магчымаць убачыць усё ў рэале. Плюс тое, што тут шмат маладых і таленавітых гуртоў, пра якія ты ніколі і не чуў.

Алег Ларычу, каардынатар праекта: — UnReal Student Life — гэта праект, які ствараюць самі ўдзельнікі. Фактычна, гэта спроба праверсіі сапраўднага студэнцкага жыцця, дзе няма строгіх «дарослых» арганізатараў. Наш праект — гэта пляцоўка для эксперыменту і камунікацыі студэнтаў абсалютна розных спецыяльнасцяў і поглядаў. Гэта нават не мастацтва, а самавыяўленне.

Алесь Раманок, мастацтвазнаўца: — Існаванне гэтага праекта даказвае, што беларуская моладзь паўнаўважна развіваецца, рухаецца наперад і прагне самарэалізацыі праз мастацтва, што сярод нашых студэнтаў шмат інтэлігентных, крэатыўных, актыўных людзей. Хацелася б, каб мерапрыемствы, падобныя па духу гэтаму, праходзілі частцей, бо яны спрыяюць фарміраванню культурнага моладзевага асяродку. Выстава будзе працягвацца да 5 красавіка. **Настасся ЗАНЬКО.**

НАГРУДНЫЯ ЗНАКІ Ў ГОНАР РЭКТАРАЎ

Геральдычным саветам пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь зацверджаны нагрудныя знакі «Лаўрэат прэміі імя У.І. Пічэтэ» і «Лаўрэат прэміі імя А.Н. Сеўчанкі».

Гэтымі знакамі ўзнагароджваюцца работнікі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, што атрымалі аднайменныя прэміі за дасягненні ў галіне сацыяльных і гуманітарных навук (прэмія імя Уладзіміра Іванавіча Пічэтэ, першага рэктара БДУ) і ў галіне праддаснаўчых навук (прэмія імя Антона Нікіфаравіча Сеўчанкі, рэктара БДУ ў 1957—1972 г.г.). Цырымонія ўзнагароджання прымеркавана да гадавіны ўтварэння Белдзяржуніверсітэта.

Нагрудныя знакі ўяўляюць сабой крыж сіняга колеру. Канцы крыжа увагнуты ўнутр, утвараючы два скошаныя зубы. Паміж элементамі крыжа размешчаны тры невялікія зубцы. У цэнтры крыжа ў коле залатога колеру — профільныя выявы адпаведна на Пічэтэ ці Сеўчанкі.

Вакол кожнай з выяў зверху размешчаны і адпаведны надпіс, знізу — надпіс «БДУ». Калодка нагруднага знака — блакітны прамавугольнік, што мае зубец, накіраваны ўніз. Унутры калодкі — адлюстраванне эмблемы БДУ.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Каб не хуліганілі — у... клубы!

Райкамы і пярвічныя арганізацыі БРСМ засвойваюць новыя формы работы з падлеткамі. У прыватнасці, для іх ствараюцца клубы па інтарэсах.

Як паведаміў нам першы сакратар Віцебскага абласнога камітэта БРСМ Руслан ВІНАКУРАЎ, у Прыдзвінскім краі ўжо дзейнічаюць 180 моладзевых клубоў. У асноўным — гэта спартыўныя секцыі. Лідары і актыўныя БРСМ асабіста займаюцца фізкультурай і спортам разам з хлопцамі і дзяўчатамі, удзельнічаюць у спартыўных спаборніцтвах, розных турнірах.

У гэтым годзе наведвальніку клубоў прыходзіць цікава іх дамаў, ветэраны, воіны-інтэрнацыяналісты, ваенныя, спартсмены, мастакі — тыя, хто можа даць добрую парадку, нешта падказаць, а мо і канкрэтна дапамагчы.

Дзейнасць такіх клубоў — добры ўнёсак і ў прафілактыку правапарушэнняў сярод моладзі. У вобласці, па звестках за мінулы год, калі 1,7 тысячы падлеткаў знаходзіцца на ўліку ў інспекцыі па справах няпоўнагадовавых. За такімі праблемнымі юнымі грамадзянамі замацаваны актыўныя БРСМ, якія прыходзяць да іх дамоў, паралельна спрабуючы перавыхоўваць і надбрасумленых бацькоў, якія мала надаюць увагі сваім дзецям.

Надняў першыя сакратары раённых і гарадскіх падраздзяленняў БРСМ на спецыяльным семінары ў Віцебску падзяліліся вопытам у гэтым напрамку. Не ўтойвалі і праблемы. Сваімі думкамі і напрацоўкамі падзяліліся адказныя асобы міліцыі, вертыкалі ўлады, структур пазашкольнай работы з дзецьмі і падлеткамі, сацыяльныя педагогі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«Стыль павінен ісці знутры...»

Мода — рэч непастаянная, дзіўная, часам няўлоўная. Каб добра выглядаць, трэба разумець яе, цікавіцца навінкамі і проста не ленавацца, а працаваць над сабой. Кожны чалавек падчас свайго жыцця стварае свой асабісты сусвет, які вызначае яго як індывідуальнасць. Затраты былі, ёсці і будуць. І не толькі матэрыяльныя, але і фізічныя. Шмат грошай — гэта яшчэ не паказчык таго, што ты зможаш справіцца з такою спецыфічнай рэччу, як стиль. Трэба шмат жадання, настойлівасці і цярпення. Мода — рэч капрызная. Таму часта змяняе свае стандарты, за якімі мы найчасцей і спрабуем уняцца.

запрошанага гасця фестывалю-конкурсу «Усходняя казка», які праходзіў у Гродне. А таксама супрацоўніцтва з **Аляксандрам Варлапамавым («Мельніца моды»)**, які шмат чаму навучыў хлопца. Праўда, з ім Вяня працаваў нядоўга, усяго 3 калекцыі. Але гэта ўжо добры пачатак для маладой творчай асобы.

— **Вяня, скажы, калі ласка, як даўно ты заўважыў у сабе такія схільнасці і здольнасці?**

Адразу і музыка, і мода. Цяжка, мабыць, сумяшчаць гэтыя дзве сферы? Ды яшчэ і студэнцтва ў нагаруку.

— Вось так катэгарычна заняўся такой творчасцю толькі ў інстытуце. З першага курса паспрабаваў, мне спадабалася — і панеслася ўсё неадсама сабой. Зараз я на другім курсе, яшчэ шмат студэнцкага часу наперадзе, які мне толькі спрыяе. Я лічу, што ўсё трэба разлічваць так, каб адно другому не супярэчыла. Мая прафесія ніякім чынам не звязаная з маім хобі. Проста ў нашай краіне нельга спадзявацца толькі на творчасць. Трэба мець за плячыма нешта больш надзейнае, што ў любым выпадку зможа цябе забяспечыць у матэрыяльным плане. Страхоўка павінна быць заўсёды. Хоць, я не ўпэўнены, што

працаваць пайду менавіта па сваёй спецыяльнасці.

— **Якому стылю аддаеш перавагу?**

— Наогул, люблю эксперыментнаваць. Спрабую сумяшчаць стылі. Напрыклад, магу звярнуцца да класікі і адначасова з ёй выкарыстаць элементы моладзевай моды. Справа ў тым, што ў гардэробе заўсёды павінна быць альтэрнатыва. Адзенне для выхаду на пэўнае мерапрыемства, начныя тусовкі, спорт... У маім гардэробе ёсць усё: ад спартыўнага рэччу да выхадных касцюмаў. Лічу, што стиль павінен ісці знутры, гэта ўнутраны стан, які кожны праяўляе па-свойму.

— **А як звычайна выбірае адзенне? Адзін ці табе нехта дапамагае? І, наогул, дзе яго набываеш?**

— Люблю хадзіць па крамах

адзення разам з сябрамі. Звычайна гэта дзядучыты, якія або працуюць у сферы, пэўным чынам звязанай з модой, або цікавяцца ёй. Не паверыць, але рабілі гэта надта рэдка. Два разы на год. Мне хапае. Галоўнае, рабіць гэта пасезона, таму што мода змяняецца таксама ў залежнасці ад сезона. Праўда, калі ўжо іду па пакупкі, то рабілі гэта ў вялікай колькасці. Набываю шмат рэччу. Хоць і грошай магу затраціць не надта многа. У сярэднім атрымліваюцца дзесьці каля 500 долараў на паўгода.

— **А на што перш-наперш звяртаеш увагу пры выбары той ці іншай рэчы?**

— На колер. А таксама на вытворцу. Люблю яркія, неардынарныя рэчы. А таксама, не ў крыйду будзе сказана, але аддаю перавагу замежным вытворцам. Айчыныя — няякасныя. Мне надта падабаецца італьянскае адзенне. Там усё адразу ўлічана: і стыль, і колер, і кошт. Таму можна знайсці рэчы замежных вы-

творцаў, якія будуць па кішні нават студэнту. Дарчы, неабавязкова іх набываць толькі ў спецыялізаваных крамах. Можна зірнуць і на кірмашы. Наогул, не раю набываць дарагое адзенне. Вялікі кошт — гэта яшчэ не паказчык добрай якасці. Калі рэч спадабалася адразу, з першага погляду ад сезона. Праўда, калі ўжо іду па пакупкі, то рабілі гэта ў вялікай колькасці. Набываю шмат рэччу. Хоць і грошай магу затраціць не надта многа. У сярэднім атрымліваюцца дзесьці каля 500 долараў на паўгода.

— **А дзе звычайна студэнт знаходзіць грошы на свае абноўкі?**

— Стараюся падпрацоўваць. Цяпер, дзядучы Богу, хапае варыянтаў. Галоўнае — не ленавацца. Напрыклад, працаваў афіцыянтам. Гэта праца давала мне неабліга заробак. Хапала і на адзенне, і на ежу, і на пагуляццё ішчэ заставаўся. Лічу, што грошы на адзенне трэба траціць, траціць і траціць. Свай асабісты стиль можна стварыць з любой рэччу: і дарагой, і таннай. Галоўнае, каб яна падыходзіла таму чалавеку, які яе набывае.

Мода вясна-лета 2009

ІСПАНСКИ ГОСЦЬ НА ЖУРФАКУ

Міністр замежных спраў і супрацоўніцтва Іспаніі Мігэль Анхель Марачінас у рамках свайго візіту ў Беларусь наведаў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт і сустрэўся з яго рэктарам Сяргеем Абломайкам, з якім абмеркаваў далейшыя перспектывы супрацоўніцтва БДУ з вышэйшымі навучальнымі ўстановамі Іспаніі.

Міністр завітаў на тэлецэнтр БДУ, зазіраў у бібліятэку Інстытута журналістыкі, наведаў вучэбныя заняткі. Акрамя таго Мігэль Анхель Марачінас агледзеў памяшканне інфармацыйнага пункта Савета Еўропы ў Мінску, які ствараецца на базе БДУ, урачыстае яго адкрыццё запланавана на сёлётні май.

Надзея НИКАЛАЕВА. МЕТРАПАЛІТАНЦЫ — САМЫЯ ХУТКІЯ

Каманда пажарна-аварыйнага выратавальнага атрада Мінскага метрапалітона перамагла ў Адкрытым чэмпіянаце сталіцы па пад'ёме на вышыні будынак у ізаляючых працоўных касцюмах. Спаборніцтва праходзілі на базе Нацыянальнай бібліятэкі.

Усяго ў спаборніцтвах брала ўдзел 41 каманда з усёй рэспублікі. Падчас спаборніцтваў выратавальнікам неабходна было ўзняцца на 24-ы паверх па лесвічных маршах у ізаляючых працоўных касцюмах з грузам вагой 12 кг.

Андрэй ШМЫГІН, «Мінск-Навіны».

«BACK IN THE USSR» — ЛЕПШЫ МОЛАДЗЕВЫ СПЕКТАКЛЬ

Галоўны прыз Міжнароднага моладзевага тэатральнага форуму «M.O.r.t.контакт» адпраўляецца ў Казахстан.

Грамадскае журы форуму прызначыла лепшым спектаклем работу «Незалежнага тэатра «Art і Шоко» з Алматы. Перфоманс «Back in the USSR» зрабіў вялікае ўражанне на магілёўскую публіку. Успамінам пра савецкую рэчаіснасць з тагачаснымі сімваламі і звычайнымі падзяліліся «школьніцы Васільева, Пятрова і Іванова». Тэатр з Казахстана прыехаў на форум у Магілёў упершыню, і адразу — вялікі поспех.

Ілона ІВАНОВА.

УСХОД — СПРАВА ТОНКАЯ...

«Знаёмства з японскімі адзінаборствамі»

У нашы дні, разглядаючы аб'явы на вуліцах сталіцы, можна ўраціцца вялікаму выбару секцый, прысвечаных розным відам усходніх адзінаборстваў. Назвы шматлікіх байцоўскіх школ і, аднаведна, іх ідэіны і філасофскі асэнс, з'яўляюцца для простых абыякавых таямніцай за «сямом пяцяткамі». Дык паспрабуем разабрацца ў сакрэтах і відах усходніх адзінаборстваў, а таксама ў іх карысці для звычайнага чалавека.

ДЖЫУ-ДЖЫЦУ

Джыу-Джыцу (з японскага «мяккае майстэрства») — гэта від баявога майстэрства, якое зародзілася ў сярэднявечнай Японіі. На працягу многіх стагоддзяў Джыу-Джыцу спасціглася толькі прафесійнымі воінамі — самураямі, аднак зараз гэтае адзінаборства шырока распаўсюджана ва ўсім свеце. У аснове гэтай школы ляжыць простая, але вельмі эфектыўная тэхніка вядзення бою, заснаваная на розных болевых прыёмах, шматразова правераная ў рэальных баявых умовах. Сілавая структура Беларусі шырока выкарыстоўваюць розныя тэхнічныя элементы Джыу-Джыцу для фізічнай падрыхтоўкі супрацоўнікаў; для простага ж чалавека гэта — выдатная магчымасць атрымаць усё неабходныя навукі для самаабароны. У тэхнічны арсенал Джыу-Джыцу, акрамя болевых прыёмаў, уваходзяць таксама ударная тэхніка і кідкі. Рэгулярныя трэнерыікі дапамагаюць падтрымліваць фізічную форму, а таксама станюцца ўплываюць на маральныя якасці чалавека, выпрацоўваюць дысцыпліну, умацоўваюць сілу духу і ўпэўненасць у сабе.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

— **Як лічыш, знешні выгляд — гэта...**

— Гэта вельмі важная рэч. Нават, ды і чаму нават, перш-наперш для хлопца. Калі са знешнім выгляддам усё ў парадку, то і ў асабістым жыцці, прафесійным плане усё будзе добра. Праўда, шкада, што многім людзям проста пляваць на свой знешні выгляд. Ім гэта не важна. Таму некаторым і не шанцуе. Нездарма ж кажуць, што сустракаюць па адзенні...

— **Але правадзяць па розуму.**

— Так. Але калі гэтыя дзве рэчы сумяшчаць, то эфект будзе ў некалькі разоў большым. Трэба стварыць свой, асабісты стиль, а не капіраваць кагосьці. Важна ўсё і адзенне, і твар, і валасы. Пачаць трэба з твару. Наогул, кожны, хто стараецца стварыць свой стиль, павінен не забывацца на тры асноўныя тэндэнцыі: колер скуры, вачэй і валасоў. Калі ў вас цёмны колер скуры, нельга фарбаваць валасы ў светлыя колеры. Тое ж самае і з вачамі. Калі хочацца, і вам гэта падыходзіць, то можна выкарыстаць аўтазагар, наконт якога існуе памылковае меркаванне. Некаторыя лічаць, што ён шкодны. Не. Нават наадварот. Аўтазагар часам можа змякчыць скуру, зрабіць больш прыгожай, роўнага тону. Праўда, калі карыстацца ім правільна. А вось салерый выкарыстоўваць не рэкамендую. Гэта штучнае сонейка, якое можа прывесці да дэфектаў на скуры. Калі з ёй няма праблем, то можна паспрабаваць выкарыстанне салерый. Але перш трэба звярнуцца па кансультацыю да дэрматолога.

— **А як бацькі ставяцца да твайго хобі? Не зле іх, што вучыцца ты ў юрыдычнай установе, а зацікаўленыя ў цябе зусім іншыя?**

— Не. Наадварот. Мае бацькі мяне ва ўсім падтрымліваюць. Мая самарэалізацыя для іх важнейшая за грамадскія асновы.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)